

eak o zaman elde mezkûr maddelere mütaallik olarak yalnız imtiyazlar mevcudolduğu ve bunlardan başkaca arama hakkı veya işletme talebi bulunmadığı nazara alınarak 152 nci maddenin sadece imtiyazları ait müktesep hakların mahfuziyetini temin ve irac edecek şekilde hazırlandığı ve alâkalı encümenlerden de bu şekilde geçtiği görülmektedir. Maden Kanunu lâyihasının Umumi Heyetçe müzakeresine başlanmasına takaddüm eden devrede yurdun muhtelif bölgelerinde 20 kadar çimento fabrikası tesisi mevzuunun ele alındığı, bunlarla ilgili olarak bahis konusu maddeler için arama ruhsatnameleri talep ve ita olunduğu anlaşılmıştır. Lâvilanın Umumi Heyet tarafından müzakeresi sırasında encümençe vâkı talep üzerine bu husus nazarı dikkate alınarak mevcut imtiyazların mahfuziyetine mütaallik 152 nci madde metnine mezkûr (Arama ve işletme ruhsatnameleri) nin de ithal ve ilâvesi müttefikan kâbul edilmiş ve konuşmalar arasında bu kabûl ruhsatnamelere müsteniden imtiyaz talep ve ita edilebileceği ayrıca tasrih ve teyidolunmuştur.

Diğer taraftan maden mevzuatına göre maden arama ruhsatnamesi istihsali, muayyen sahalar da mevcudiyeti sezilen gayrimenkûf maden tezahürlerinin aranması, meydana çıkarılan yataklar için arayıcısı tarafından ihale muamelesine teşebbüs olunması ve bunlar üzerinde işletme hakkı tesis edilmesi maksadına mâtuf olduğu malûmdur. Aksi takdirde yani munhasıran arama ruhsatnamesi alındıktan ve aramalar yapıldıktan sonra, o ruhsatnamenin meriyeti hitamında hükümden düşürülmesi ve meydana çıkarılan tezahür üzerinde müteşebbisine her hangi bir hak tanınmaması takdirinde, bu sahada mesbuk emek ve külfetler boşa gidecektir. Böyle bir halin bir kıymet ve mânası bulunmadığı gibi mer'î kanunlarla derpiş edilen hükümlerle de asla kabili telif olamayacağı bedihidir.

Bu sebeplerle, 6309 sayılı Maden Kanununun yürürlüğe konulmasından önce çimento yapılmasında kullanılan başlıca maddeler için istihsal edilmiş olan arama ve işletme ruhsatnamelerine müsteniden yapılmış veya yapılacak olan işletme hakkı talepleriyle imtiyaza tahvil taleplerinin kabul edilmeleri ve yürütülmeleri lâzımgeldiği, bu hususun maden mevzuatının ruh ve maksadına, bahis konusu 152 nci madde üzerinde yapılan tadil, tavzih ve lâvelerle takibedilen gayeye, adalet ve müktesep hak esaslarına tamamen tevafuk eylediği aşkâr olduğu, mezkûr madde hükmünün başka türlü tefsirine mahal bulunmadığı neticesine varılmıştır.

Gölköy kazasının Hülür köyünden Mehmet Göl hakkındaki Arzuhal Encümeni kararının kaldırılmasına dair

(Resmî Gazete ile ilân : 16.VI.1959 - Sayı : 10232)

No.
2219

Gölköy kazasının Hülür köyünden Mehmet Göl hakkında, vâkı itiraz üzerine, Arzuhal Encümenince hazırlanan aşağıdaki mazbata Umumi Heyetin 8.VI.1959 tarihli İnikadında kabul edilmiştir. (*Cilt : 7 - Sayfa : 109 ve Cilt : 9 - Sayfa : 432, 581*).

8 Haziran 1959

Yüksek Reisliğe

1950 Ocak ayı içerisinde, kışın şiddetle hüküm sürdüğü bir sırada naklen tâyin kılındığı Gürün Jandarma Birliğine iltihak etmek üzere, 2 metreyi bulan karlı ve çok soğuk bir havada 85 kilometrelik bir yolu bizzarure yaya yürümüş olmasından doğan arızası gayrikabili tedavi görülüp, 1953 senesinde her iki ayağı kesilmek suretiyle mâlûl, geçimini teminden mahrum ve âciz bir duruma düşmüş bulunduğu halde; 1951 tarihinde yaptırılan temdit muayenesinde verilen ve bugünkü fiilî durumu ile, mevcut raporu muvacesesinde hukuki bir değer taşıyamaması lâzımgelen sağlam raporuna istinaden vazife mâlûliyeti iddiasının kabul edilmediğinden şikâyetle, 5434 sayılı Kanunun kendisine bahşettiği haktan faydalandırılmasını talebetmiş bulunan Gölköy kazasının Hülür köyünden Mehmet Göl'ün Yüksek Reislikten muhavvel istidası; Encümenimizce 3. XII. 1958 tarihinde incelenmiş ve ihtilâfın kaza mecerince halli lüzumuna binaen; 1245 sayılı bir Kararla şikâyet tetkik mevzuu yapılmıyarak reddedilmiş bulunmaktadır.

Mezkûr karara, Ordu Mebusu Ferda Güley tarafından müddeti içerisinde itiraz edilmiş olduğundan bu baptaki dosya 25. III. 1959 tarihli toplantıda tetkik ve müzakere olup müştekiye ait sebk eden emeklilik ve mâlûliyet muameleleri ile ilgili dosyaların istenilmesi kararlaştırılmış, gönderilen dosya, vekâlet yazıları ile birlikte 13. V. 1959 tarihli toplantıda tekrar tetkik edilmiştir.

Temditli Jandarma Onbaşı olan müstedinin, filhakkâ 1950 Ocak ayı içerisinde kıtası değiştirilmiş ve her ne kadar bundan sonra hizmetinin temdidini teminen kendisine bir sağlam raporu verilmiş ise de mütâakıp senelerde ayağındaki Burger hastalığından dolayı hava değişimi ile memleketine gidip 1953 senesinde Samsun ve Ordu memleket hastanelerinde birer ayağı kesilmek suretiyle alil kalmış ve vazife mâlûliyeti iddiasında bulunduğu anlaşılmıştır.

Mezkûr talep; 5434 sayılı Kanun hükümlerine tevfikân Emekli Sandığı Sağlık ve Yönetim Kurullarına; ârıza, her ne kadar bu üşütme ile ilgili görülmüyerek reddedilmiş ise de Gülhane Tıp Akademisince ahiren yapılan muayene neticesini bildiren 21. I. 1958 tarihli bir tezkere ile: (Ayakta geçici de olsa deveran bozukluğu yapan donmaların da bu hastalığın doğup inkişaf etmesinde rol oynayabileceği) belirtilmiş bulunmaktadır.

Arz ve izah olunan şu duruma göre; bilhassa muktazi kanuni vesaiki ve müracaatını vaktinde yapmamış ve ihzar etmemiş ve dememiş bulunduğu için kanunun bahşettiği bu haktan mahrum kaldığı anlaşılan müstediye; iki ayaktan mahrum, muavenete muhtaç acıklı durumu nazara alınarak Yüksek Meclisin hudutsuz olan atıfetine istinaden vazife mâlûlü aylığı bağlanması ve itiraz olunan bahis konusu 3. XII. 1958 tarihli ve 1245 sayılı Kararımızın yalnız müstedi hakkında kaldırılması karar altına alınmıştır.